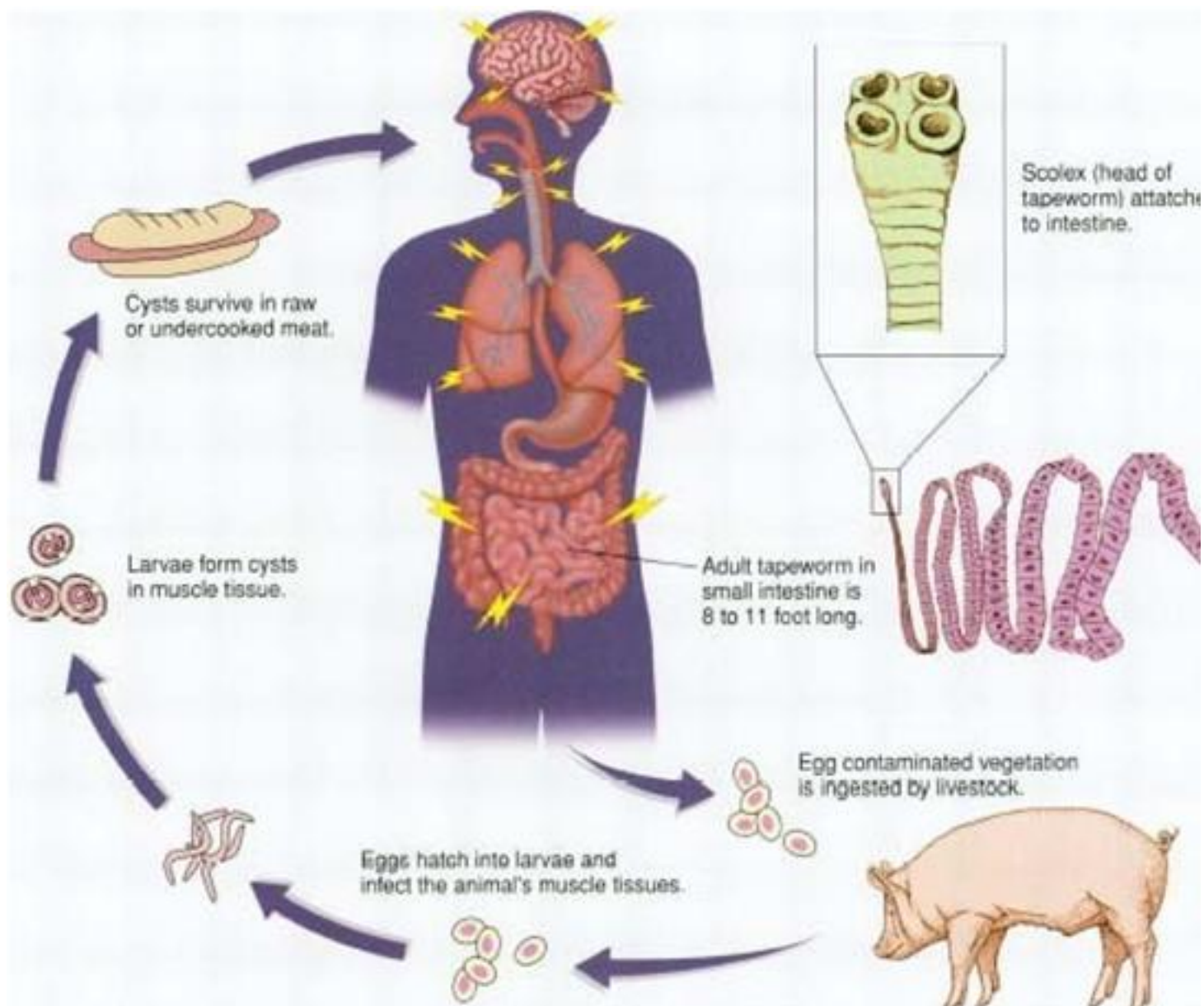

1. SÁN DÂY LỢN

- Sán lợn phân bố nhiều nhất trên thế giới: Châu Phi, Đông và Đông Nam Châu Âu, Châu Mỹ, Đông Nam Châu Á. Việt Nam là một điểm nóng, bệnh phân bố rải rác ở 49 tỉnh, thành phố trong cả nước. Tỷ lệ nhiễm có nơi lên đến 5-7%.

Bệnh u trùng sán dây lợn Não(NEUROCYSTICERCOSIS)

Viết bởi Administrator

Chủ nhật, 10 Tháng 6 2012 14:09 - Lần cập nhật cuối Chủ nhật, 10 Tháng 6 2012 14:14

Chu trình lây nhiễm sán dây lợn

- Vòng phong túc ăn thức ăn chứa chín hoặc tái (thịt lợn, thịt bò, thịt canh, gỏi cá, thịt hun khói, thịt nướng ...) uống nước lã, ăn rau sống rửa không sạch còn dính trứng sán là đi vào môi trường. U trùng sán dây lợn trong thịt lợn gọi là bệnh sán lợn gạo.

- Phôi nang thức lây nhiễm

+ Qua ăn uống: Người ăn uống phải trứng sán, trứng sán vào dạ dày - ruột, động tác nuốt của dạ dày tiêu hóa trứng sán ra u trùng, u trùng xuyên qua thành dạ dày tiêu hóa vào mạch máu và mạch bạch huyết, đến các cơ quan trong cơ thể thành thành nang. Hay gọi ngắn gọn là nhu mô não và mắt. Ngoài ra còn xuất hiện ở: cơ vân, mô dưới da, tim, phổi, gan, thận sống ...

+ Đột nhập nhiễm: Người mắc bệnh, sán trưởng thành ký sinh ở ruột non. Do nhu động ruột của ruột non nôn mửa, các đốt sán già trào ngược lên dạ dày. Từ đây trứng thoát ra khỏi đốt sán và nở ra u trùng (sán trưởng thành) chui qua niêm mạc dạ dày tiêu hóa vào hệ tuần hoàn đi khắp cơ thể, vào các cơ, các mô, phát triển thành nang u trùng sán (*cysticercus cellulosae*).

2. BỆNH U TRÙNG SÁN DÂY LỢN NÃO

- Biểu hiện lâm sàng phụ thuộc vào: số lượng, vị trí, giai đoạn phát triển u trùng não. Các nang sán có thể ở não, thận sống, mắt, cơ và mô dưới da. Các vị trí nang sán ở não và mắt dễ gây tổn thương và có thể làm mất khả năng nhìn.

- Não là vị trí hay gặp nhất của u trùng sán lợn: 60 - 90%, mắt chiếm tỷ lệ: 1 - 3% các trường hợp gặp bệnh. Triệu chứng hay gặp: nhức đầu, chóng mặt, buồn nôn, giảm trí nhớ; nặng hơn có thể rối loạn tâm thần, liệt mắt, liệt chi, nói ngọng, mất mắt, viêm màng não mãn tính, sút cân, động kinh ... và có thể dẫn đến tử vong.

- Chẩn đoán:

Bệnh u trùng sán dây lợn Não(NEUROCYSTICERCOSIS)

Viết bởi Administrator

Chỉnh sửa, 10 Tháng 6 2012 14:09 - Lần cập nhật cuối Chỉnh sửa, 10 Tháng 6 2012 14:14

+ Lâm sàng: thường bệnh diễn biến âm thầm, lâm sàng, đôi khi có triệu chứng của bệnh khác, khi xác định được bệnh là giai đoạn muộn.

+ Cận lâm sàng

* Sinh thiết các nốt nang sán da

* Soi phân tìm trứng và đốt sán: ít gặp

* Soi đáy mắt: thấy nang sán

* Phỏng nghiệm ELISA (+) : tìm kháng thể đặc hiệu

* Chụp CT Scanner sọ não

* Chụp MRI sọ não

- Điều trị đặc hiệu: Praziquantel (Distocid), Albendazol (Fucaris)

- Điều trị triệu chứng

+ Chẩn đoán phù não, chẩn đoán động kinh, chẩn đoán rối loạn thần kinh thực vật, dùng vitamin nhóm B

Bệnh u trùng sán dây lợn Não (NEUROCYSTICERCOSIS)

Vị trí bìa Administrator

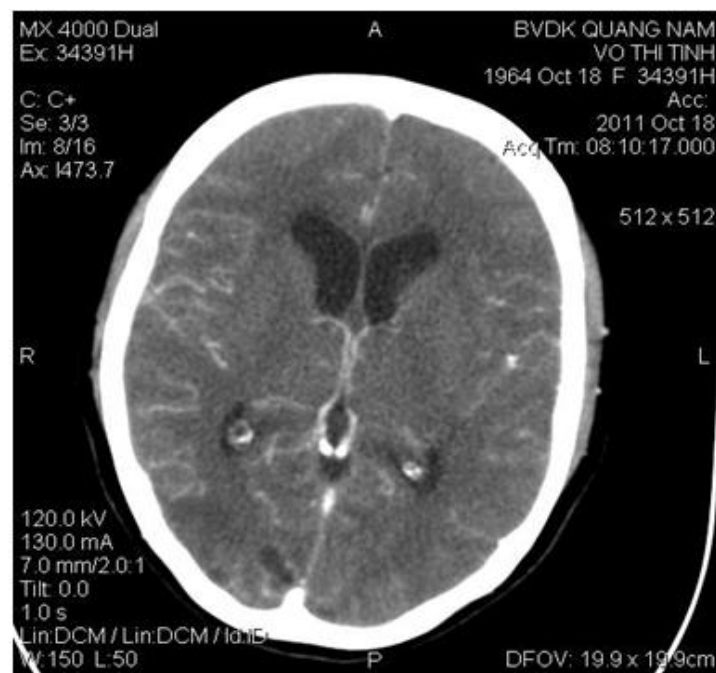
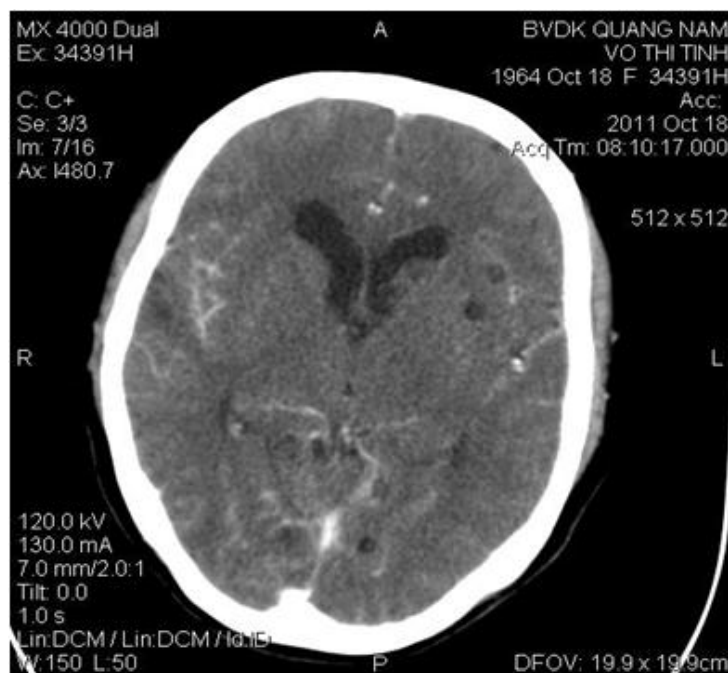
Chẩn đoán, 10 Tháng 6 2012 14:09 - Lần cập nhật cuối Chẩn đoán, 10 Tháng 6 2012 14:14

+ Điều trị phòng loét dạ dày tá tràng do dùng Corticoid

+ Nâng cao thể trạng

+ Nếu BN có tình trạng tăng áp lực nội sọ quá cao, có biểu hiện tăng nội áp lực não do nang sán làm tăng nguy cơ vỡ mạch máu thông dịch não tủy gây tràn dịch não thất thì phải áp dụng phẫu thuật SHUNT não thất - bẹn

+ Nếu u kén nội nhãn thì phải phẫu thuật lấy kén.

CT scan đầu mô tả bệnh nhân nhiễm u trùng sán lợn não

3. ĐI PHÒNG SÁN DÂY LỢN NGƯỜI

Bệnh u trùng sán dây lợn Não(NEUROCYSTICERCOSIS)

Viết bởi Administrator

Chỉnh sửa, 10 Tháng 6 2012 14:09 - Lần cập nhật cuối Chỉnh sửa, 10 Tháng 6 2012 14:14

- Về sinh ăn uống: Ăn chín uống sôi, không ăn tiết canh, không ăn thịt nộm chưa chín, ăn rau sống phải rửa sạch, rửa tay trước khi ăn, sau khi đi ngoài.

- Về sinh môi trường sống sạch sẽ, sống trong hố xí hợp vệ sinh, không đi tìm bả bãi, không nuôi lợn thả rông.

- Dùng thuốc diệt sán khi lợn bị nhiễm sán dây lợn.

- Đi cầu thấy đất sán hoặc thấy ụ nhộng hoặc thấy ấu trùng da ... cần phải đi khám ngay, để được chẩn đoán, điều trị sớm kịp thời tránh biến chứng.

Tài liệu tham khảo

1. Hà Việt Viên; Lê Đức Đào; Nguyễn Đức Mạnh; Vũ Thị Nhung, Tạp chí phòng chống sốt rét và các bệnh ký sinh trùng; Số 4 tháng 9 năm 2011

2. Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị bệnh sán dây và bệnh u trùng sán lợn. Bộ Y tế, Số 1450/2004.

BSCKI. Nguyễn Tấn Diên